

“Wie op wraak zint, houdt zijn eigen wonden open.” (Francis Bacon)

Ontslag

Leopold Lindelauff,
April 2025

Wraak wordt wel als een handeling vanuit ongepaste emotie gezien, omdat het niet rationeel zou zijn. Wraak is echter ook een oeroude menselijke reactie op aangedaan onrecht. Wraak is, evenals strafrecht, geen sanctie die onrecht of leed weer goed maakt.

Integendeel: voor het veroorzaken van het onrecht of leed wordt extra leed bij de dader veroorzaakt. Dit kan verbaal (een belediging pareren met een andere belediging), fysiek geweld, via de overheid (aangifte bij de politie, strafzaak, civiele zaak), of op tal van andere geoorloofde of ongeoorloofde manieren.

Wraak wordt zoet genoemd, als iemand kan bewijzen dat deze - tegen de heersende opvattingen in - gelijk krijgt. Over het algemeen zal wraakneming in de Nederlandse maatschappij niet gewaardeerd worden en bij wet is het zelfs strafbaar gesteld.

(<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wraak>)

1

'Marije?!'

'Ja, mijnheer?'

'Je weet dat ik je over een half uur op kantoor verwacht?'

'Ja mijnheer'.

'Fijn, tot zo dan'.

2

Marije, acht-en-vijftig jaar, over zes maanden hoopt ze haar vijf-en-twintigjarig jubileum te vieren. Zo lang bij hetzelfde bedrijf, dat had ze nooit verwacht toen ze hier ooit begon. Marije is er dan ook van overtuigd dat de directeur daar met haar over wil praten, over dat jubileum en het erbij horende feest. Tenminste wanneer ze dat zou willen. Ze weet van de vele collega's die haar voor zijn gegaan, intussen hoe zoiets gaat, zo een gesprek. Daar mag de betrokken werknemer mee bepalen wat wel en wat niet gezegd mag worden. De directeur houdt dan namelijk een speech. Iets dat zij toch wel zeer speciaal vindt. Zonder hem en zijn voorouders had zij nooit gedurende al die jaren zo veel geld naar huis kunnen brengen. Zo simpel is het namelijk. Haar salaris wordt mede door mijnheer Hendrik – “zeg maar Henk” – betaald. Daardoor kan zij met haar man, Max, in leven blijven. Zeker nadat die dat zware ongeluk heeft gehad. Een ongeluk dat hij maar ternauwernood heeft overleefd. Terwijl hun kinderen toen net naar de kleuter en lagere school gingen. Dat is echt niet het ideale moment voor zoiets. Het is natuurlijk nooit een geschikt moment voor een dergelijke gebeurtenis, weet Marije. Het geeft echter nogmaals het belang van haar job weer en de dankbaarheid die ze daarvoor naar haar directeur toe voelt. Ze wordt iedere dag ouder en met momenten voelt dit alles ook steeds zwaarder. Ook de zorgen voor Max, haar lief en

de vader van haar kinderen. Dat feest van haar jubileum komt dan ook op het juiste moment. Ze kunnen, ook als gezin, wel wat ontspanning gebruiken. Lore en Trix, haar dochters, mogen dan wel zelfstandig met hun partners wonen, ook zij voelen nog steeds de last die hun vader soms op hun leven legt. Het is ook niet niks wanneer je jouw vader enkel nog kent als die man die zo goed als altijd in een bed ligt omdat die verlamd is. Gelukkig kan hij zijn armen, schouders en alles daarboven nog zelfstandig bewegen. Alles daaronder echter niet. Marije weet intussen hoe vreselijk dat is. Nooit meer zelfstandig en vanuit een eigen keuze het toilet bezoeken, iets dat zij als gezonde persoon met momenten lastig vindt en soms ook liever uit zou stellen, zou ze – zeker weten – missen. Om als volwassene telkens een luier te moeten dragen en een katheter, nee liever niet. Voor het komende feest heeft zoiets echter voordelen. Ze kan Max in een rolstoel mee naar het feest nemen. Iets waar hij beslist ook blij mee zou zijn; nog eens buiten komen en andere mensen ontmoeten. Op één na, komen zijn collega's intussen niet meer op bezoek. Velen zijn gepensioneerd en de anderen, die na het ongeluk bij het bedrijf zijn begonnen, kennen hem niet. En zo verdwijnt een verleden stilletjes en vanzelf. Hij weet dat ook en ervaart dat ook zo. Hij zegt zoiets nooit hardop. Zo lang je iets verzwijgt, bestaat het namelijk niet, zo ook hiermee. En niet enkel zijn collega's melden zich niet meer, ook het bedrijf waarvoor hij werkte

en waar het ongeluk tijdens werkuren gebeurde, is jaren geleden al begonnen om persoonlijk contact te beëindigen. Nadat ze hun financiële verplichtingen na waren gekomen en hen een fors bedrag hadden betaald – waar Marije en Max dan weer extra belasting over moesten betalen en dat gaandeweg steeds minder waard werd, zelfs de rente die ze erop kregen was minder dan de jaarlijkse prijsstijgingen – was het direct menselijk contact al snel gestopt. De chef van Max was nog één keer op bezoek gekomen waarbij hij een fruitmand achter had gelaten, waarvan een groot deel van de inhoud al rot was. Bewust of onbewust, fijn was dat niet geweest.

3

Gisteren had de secretaresse van mijnheer Hendrik reeds laten weten dat ze vandaag bij hem verwacht werd. Daarop was ze gisteravond aan het bed van Max gaan zitten om een lijstje met wensen te schrijven met betrekking tot haar jubileum. Want waar anders zou de directeur een gesprek met haar over willen voeren? En zo had ze het volgende allemaal genoteerd.

Aanwezigen tijdens jubileumfeest:

- Kinderen met partners / echtgenoot Max (met rolstoel rekening houden - geen trappen en zo);
- Collega's waar al jaren mee samen wordt gewerkt ;
- Indien mogelijk: mijn broer en de zus van echtgenoot + onze burens ;
- Tijdens speech liefst NIET over ongeluk van Max praten ;
- Ik zou zelf liefst ook iets willen zeggen over hoe dankbaar we zijn - als gezin - met baan, bedrijf en collega's ;
- Tijdens receptie liefst geen alcohol en enkel hapjes (hoeft niet te duur te zijn allemaal - wij zijn van eenvoudige komaf) ;

Laten we alles zo eenvoudig mogelijk houden: Marije Körver en Max Dumoulin.

Dit vel papier had ze gisteravond al in vieren gevouwen en in haar handtas gestoken. Dat ze daar dan aan moest denken, om dat uit haar handtas te halen die in haar locker stond, hield haar nu al de hele dag continu bezig. Ze merkte dan ook dat ze allerlei handelingen die ze moest doen en anders zonder bij na te denken deed, vergat of verkeerd uitvoerde. Waardoor ze deze telkens opnieuw moest herhalen om ze uiteindelijk goed te krijgen. Haar hoofd werd er ook heel erg moe van en in het geheel werd ze geïrriteerd. Iets dat ze, normaal gesproken, echt nooit was. Ze was altijd correct en verder de vriendelijkheid zelve, waarbij ze deed wat van haar gevraagd werd. Ze doet, zo sprak ze altijd, waar ze voor betaald wordt, niet meer en zeker niet minder.

Ze had ook niet eerder in heel haar carrière zo vaak op de klok gekeken als vandaag. Hierbij leken de wijzers veel langzamer vooruit te kruipen dan normaal. Totdat ze zag dat het tijd was.

4

'Welkom en ga zitten Marije, neem plaats'. Zoals altijd was mijnheer Hendrik zeer vriendelijk tegen haar. Veel vriendelijker dan diens voorganger bijvoorbeeld, Max junior, die zo goed als zeker tot aan zijn dood binnen het bedrijf actief wilde blijven. Die zelfs tegen de wensen en aanwijzingen van zijn zoon in ging en zo af en toe zelfs fors over de schreef ging, ook financieel. Ze had wel eens verhalen gehoord over misbruik van geld, door "die ouwe", zoals velen hem noemden.

Ze neemt plaats, vouwt het papier uit, legt het voor haar neer op de tafel waaraan ze nu samen met haar directeur, Hendrik Van Duuren, zit en wrijft het plat met haar rechter hand. Ze ziet hoe haar gesprekspartner dit aandachtig volgt, waarna deze haar een korte glimlach toont. Die wordt echter al snel gevolgd door een serieuze blik, waarbij hij zijn kleine, rechthoekige, van een pikzwart montuur voorziene, leesbril met een hand afneemt en deze tussen zijn duim en wijsvinger vast neemt en een van de armen tussen zijn lippen duwt. De kraaienpootjes rond zijn helder blauwe ogen worden zichtbaarder doordat hij zijn ogen iets samen knijpt, alsof hij moeilijk kan lezen wat op het vel papier staat dat ineens voor hem ligt.

'Marije, Marije, hoe gaat het met je?' vraagt hij nadat hij wat rechter is gaan zitten en haar op die manier duidelijk maakt zijn volledige

aandacht op haar te richten. 'Tja' antwoordt ze. Voor haar zijn zulke situaties niet fijn. Situaties waarin ze met een meerdere samen zit en van haar verwacht wordt nietszeggende antwoorden te geven. Tenminste dat is hoe ze het intussen geleerd meent te hebben, in haar inmiddels toch al lange leven. 'Och mijnheer' antwoordt ze 'hoe zal het gaan? Ik mag niet klagen, mijn man leeft nog steeds, mijn kinderen doen het goed en ik zelf heb gelukkig nog steeds deze baan waardoor ik mezelf en mijn man een fijn leven kan bezorgen. En dan ben ik hier bijna vijf-en-twintig jaar, heb ik bijna jubileum, waar ik zeer trots op ben. Zoals ik net al zei mag ik niet klagen en dat hoort u me dan ook niet doen, mijnheer'.

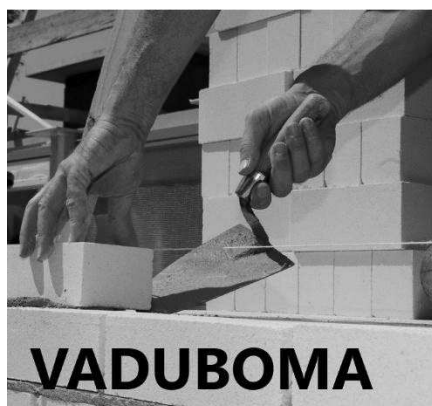
Terwijl ze dit alles uitsprak, heeft ze haar directeur niet echt direct in zijn gezicht aangekeken. Ooit heeft haar moeder geleerd dat bazen en andere hoogwaardigheidsbekleders, zoals pastoors en burgemeesters, dat nooit op prijs stellen. Ze zouden zich dan aangevallen voelen, volgens haar moeder dan toch, destijds. Marije heeft dat advies altijd ter harte genomen en ook nog steeds toegepast. Zo ook nu. Hierdoor heeft ze dus niet gezien wat er met het gezicht van mijnheer Hendrik Van Duuren is gebeurd. De verbazing is haar volledig ontgaan en ook de schaamtevolle blik. Beide volgden elkaar snel op nadat zij over haar jubileum had gesproken. Op dat moment had hij ook niet geweten wat hij met zijn handen aan moest. Het

liefst zou hij zijn telefoon genomen hebben en het hoofd van de afdeling Personeelszaken hebben gebeld. Aangezien dat niet kon, moest hij zichzelf dwingen om die handen, intussen op elkaar liggend, op tafel te houden. Pas toen ze klaar was met haar antwoord, keek ze omhoog, direct in zijn ogen. Of ze toen iets van traanvocht waar had genomen, wist hij uiteraard niet. Of dat er ook daadwerkelijk geweest was, wist hij ook niet. Zo voelde het echter wel. Het liefst zou hij zijn gaan janken. Hij stond namelijk op het punt om een van zijn trouwste medewerkers, een half jaar voor haar jubileum, te ontslaan. De laan uit te sturen, af te danken, werkloos te maken. En dat op zulk een leeftijd, acht-en-vijftig. Niet echt de categorie die veelgevraagd werd door werkgevers. Namelijk, te duur. Dat die over tonnen ervaringsjaren beschikten deed er niet meer toe. Veel fabriekswerk was zo in stukjes gehakt dat iedereen maar een heel eenvoudige simpele handeling hoefde te verrichten. En daar had je geen tonnen ervaringsjaren meer voor nodig. Iedereen was vervangbaar en zeker wanneer die te oud en dus te duur waren.

Hendrik Van Duuren keek haar aan en vroeg 'Koffie?' Hij dacht op die manier de boodschap die hij ging brengen iets te kunnen verzachten. Marije schudde haar hoofd echter en legde een van haar handen op het handbeschreven vel papier voor haar. Hij deed er verder het zwijgen toe en strekte zijn arm om het papier van haar

over te nemen. Hierbij raakten hun vingers elkaar kort aan. Wat zij voelde, weet hij niet. Zelf voelde hij iets als elektriciteit door zijn vinger, hand, arm en schouder gaan. In de richting van zijn hart zelfs. Hij nam een diepe zucht en las wat zij op had geschreven. Haar wensen voor een eenvoudig jubileumfeest. Met een speech door hem. Hierna kon hij niet anders dan opstaan van zijn stoel. Hij kon nu niet zitten blijven en op die manier deze vrouw ontslaan. Aan haar ontslag was niet te ontkomen. Dat had iedereen hem duidelijk gemaakt, van het hoofd Personeelszaken tot het hoofd van de Boekhouding en van de inkoopafdeling. Het ging bergaf, ook met het bedrijf. De economische crisis stond niet enkel meer aan hun voordeel te kloppen, nee deze was ongevraagd binnen gedrongen. En personeelsleden als Marije Körver moesten ontslagen worden. Zelfs een afbouwregeling zat er niet meer in. En al zeker geen feest. Zij moest per direct vertrekken. Meteen na dit gesprek zelfs. Hij had fysiek afstand van de tafel genomen en dus ook van die vrouw die al die jaren voor hem had gewerkt. Hij schaamde zich daarvoor, voor zijn eigen gedrag, maar kon niet anders. 'Marije' sprak hij ineens, vanop die afstand. 'Helaas moet ik je meedelen dat er geen jubileum zal komen. Jij zult zo meteen voor de laatste keer dit bedrijf verlaten, waarna je niet meer terug hoeft te komen. Helaas is onze financiële toestand zo slecht dat ik jou niet meer kan betalen. Na jou zullen er nog vele volgen. Waar mijn grootvader

na de Tweede Wereldoorlog ooit mee is begonnen, staat momenteel op omkiepen. En om dat te voorkomen, zijn zulke maatregelen helaas nodig'. Uiteindelijk was het hem dan toch gelukt om die tekst, die hij tot in den treure had geoefend én verafschuwd, uit te spreken.

Zo werd het bedrijf sinds enkele jaren in de media getoond, in reclameboodschappen bijvoorbeeld. Hiermee liet het bedrijf zien wat ze verkochten én ook – en dat was toch vaak hun belangrijkste boodschap geweest – dat ze mee aan de samenleving bouwden. Iets dat zeer zeker tijdens de eerste decennia ook waar was.

1945

Meteen na het einde van de oorlog, halverwege de jaren veertig van de vorige eeuw, was Max Van Duuren, toen ongeveer vijf-en-dertig jaar, een bouwbedrijf gestart. Als er toen iets nodig was, waren het zulke bedrijven. De oorlog had veel stuk gemaakt, ook fysiek. Kijk naar een stad als Rotterdam, die reeds aan het begin van de oorlog zo goed als helemaal met de grond gelijk gemaakt was. De familie Van Duuren had in de gelukkige omstandigheid geleefd Europa tijdens de oorlog te kunnen verlaten. Zoals ook

nu, vele jaren later nog steeds het geval is, kun je wanneer je over voldoende financiële middelen beschikt, nagenoeg altijd wel een oplossing voor jouw problemen vinden. Zodra hen berichten bereikten dat de Duitsers hun strijd zouden beëindigen, plande de familie Van Duuren hun thuisreis. Noem het geluk of wat dan ook, het huis waar de familie reeds sinds vele generaties verbleef, stond ongeschonden recht. Geen enkele granaat of kogel had het geraakt. Dat zal wellicht het voordeel zijn wanneer je een dergelijke residentie midden in een bos hebt gebouwd én je ook in staat bent om de leidinggevende figuren tijdens die periode financieel voordeel te bieden. Bijvoorbeeld door hen kunstwerken, zoals schilderijen, als tegemoetkoming aan te bieden. Gedurende de jaren van afwezigheid, zijn de gebouwen die er allemaal deel van uitmaken, onderhouden door personeel dat op enkele uitzonderingen na, stand heeft gehouden. Max Van Duuren kon dan ook, samen met zijn ouders en grootouders, zonder al te veel moeite weer intrekken.

Zijn ouders en grootouders hadden hun reserves op tijd naar andere landen kunnen brengen. Zoals in het redelijk nabije Zwitserland. Een andere optie waar gebruik van gemaakt werd was geld naar de Verenigde Staten brengen en daar dan ook zelf al die jaren verblijven en zo de oorlog overleven. Op die manier betekende het einde van de oorlog voor hen dan ook niet echt

veel meer dan een verhuizing, waarna ze hun leven weer op konden pakken.

En zo begon Max Van Duuren, al snel na het einde van de oorlog, met de oprichting van de firma **Van Duuren Bouw**. Arbeiders kon hij – haast letterlijk – van straat halen. Werk leidde tot inkomsten, hetgeen leidde tot voedsel kunnen kopen, waardoor een einde aan de hongersnood kwam. Niet enkel arbeiders waren blij met zo een bedrijf, ook de overheid. Het land moest heropgebouwd worden en iedereen die daar aan mee wilde werken, was welkom. Dankzij het Marshallplan, een materieel hulpplan, dat op initiatief van de toenmalige Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken George Marshall in werking trad, konden grote delen van de kosten gedragen worden.

Jaar na jaar groeide Van Duuren Bouw, net zoals de economie dat ook ieder jaar deed.

1985

Halverwege de jaren tachtig heeft Max junior het roer overgenomen waarbij het voor de senior moeilijk is om los te laten. Max junior trouwt intussen met Elisabeth de Reike. Vanaf de jaren tachtig van de twintigste eeuw werd alles groter en beter. Het leven ging zelfs sneller dan ooit. Niet eerder konden zoveel mensen een eigen huis aanschaffen, waarin en waaraan ze dan ook nog zelf verbouwingen en aanpassingen uitvoerden. Dat gat in de markt leidde tot een uitbreiding bij de firma Van Duuren. Behalve

bouwfirma's werden winkels toegevoegd aan hun firmament. Winkels die bouwmaterialen verkochten, die dan door iedereen gekocht en verwerkt werden. De afname van inkomsten binnen de bouwpoet van de firma werd zo gecompenseerd. En zo ontstond **VaDuBoMa**, intussen een holding van diverse, wereldwijd verspreide bedrijven die allen op de een of andere wijze met de bouwwereld te maken hebben.

2020

In tweeduizend-en-twintig is het aan Hendrik om het bedrijf te gaan leiden. Hij is dan dertig jaar en volgens zijn vader Max junior, die nog enkele jaren de onderdirecteur zal blijven, klaar gestoomd om deze kolos door de komende jaren te leiden.

Jaren waarvan niemand had kunnen voorzien dat die zich in die twintiger jaren, geopolitiek en daardoor ook economisch, geheel anders zouden ontwikkelen dan de vele decennia ervoor. De overmacht vanuit samenwerkende westerse machten, zoals de Verenigde Staten en Europa, waarbij de aandacht voor mensenrechten op een iets andere wijze vorm kregen dan bijvoorbeeld in China en Rusland, verdween in die vorm. De Verenigde Staten liet de, sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog bestaande verhoudingen, los en begon aan een geheel eigen koers. Een waarbij de waarheid en mensenrechten veel minder ertoe doen en de

enige waarden die als belangrijk worden geacht zich beperken tot de economische en dus financiële belangen van enkelen. Een deel van die enkelen, afkomstig uit de economische en niet zo zeer de politieke elite, mochten zelfs als niet verkozenen over dusdanig veel macht beschikken dat ze keuzes konden maken die hen persoonlijk ten goede kwamen. Gedrag dat normaliter enkel van dictators verwacht wordt, werd nu in de zogenaamde vrije wereld van het westen toegepast. De democratische regels werden formeel nog als leidraad gebruikt, in de praktijk echter aan de laars gelapt. *(Dat laarzen u al snel aan nazi Duitsland doen denken, is geheel aan uw eigen verbeelding te wijten).*

De keuzes die de machthebbers vanaf dan maakten, leidden tot oververhitte markten waarbij de rijken rijker en de armen armer werden. Nu was dat al vaker zo in de geschiedenis van de moderne mens, nu werd

dat echter geheel niet ontkend. Integendeel, nu werd dat als dé enig juiste wijze van leven gezien. Eenieder die daar niet aan kon voldoen – die dus arm bleef – werd als uitschot behandeld. Zij die ontslagen waren, omdat het beschikbaar kapitaal privé gebruikt werd en niet meer in zakelijke belangen werd gestopt, of toch zeker minder dan voorheen geïnvesteerd werd in bedrijven, werden door iedereen met de nek aangekeken.

In het begin meende Europa nog stand te kunnen houden en haar inwoners dezelfde sociale vangnetten te kunnen bieden als voordien. Het vertrek echter van de rijkste bewoners van het werelddeel zorgden tevens voor een enorme kapitaalvlucht. Sociale voorzieningen moesten daardoor al snel worden afgeschaft in die zogenaamd nieuwe wereld, die in het geheel niets meer te maken had met diezelfde term die ook gebruikt wordt voor het deel van de wereld dat vanaf 1492 door expedities in opdracht van Spaanse, Portugese, Nederlandse en Engelse heersers werd ontdekt maar al eeuwenlang door andere volkeren werd bewoond. Toen was er nog voorspoed mogelijk gebleken, hoewel die ook toen met vele slachtoffers gepaard is gegaan. Waar winnaars zijn, zijn ook altijd verliezers. Zo ook nu, nu de economie in Europa, geheel onverwacht, in een enorme crisis geraakt.

Hetgeen de situatie is waarbij de acht-en-vijftig jarige Marije Körver geconfronteerd wordt met haar ontslag, terwijl thuis haar half verlamde echtgenoot Max in bed ligt.

6

Ze weet niet echt hoe ze bij de bushalte is geraakt. Ook heeft ze geen herinnering van het vertrek uit het bedrijf. Ze weet niet eens of ze van haar collega's afscheid heeft genomen. Marije kijkt naar haar handtas. Die heeft ze tenminste mee. Wanneer ze om haar heen kijkt, ziet ze dat ze op een van banken in het bushokje zit. Ze ziet niets van bloemen of enig ander cadeau dat ze misschien van de directeur heeft ontvangen. Wanneer ze in haar handtas kijkt, ziet ze het vel papier waarop ze haar wensen voor het jubileum had neergeschreven. Een jubileum dat niet meer doorgaat. Net zoals haar baan niet meer bestaat. Ze kijkt naar haar handen en ziet dat deze lichtjes trillen. Heus niet van de koffie of zo, nee eerder van de spanning. Door al dat onrecht dat haar aan is gedaan. In haar hoofd is het een kluwen van gedachten en beelden die komen en gaan. Met name de twijfel of dit allemaal wel echt gebeurt. Zo af en toe denkt ze er zeker van te zijn dat ze haar een poets bakken en dat ze binnenkort toch met een grote, lange en sjieke limousine opgehaald zal worden om haar jubileumfeest te gaan vieren. Waar al haar collega's dan zullen zijn, die haar omhelzen en met slingers behangen. Maar al snel verdwijnen die gedachten en ideeën als de bekende sneeuw voor de zon.

Marije heeft geen idee wanneer haar bus zal komen. Ook weet ze niet of ze die nog wel wil,

die bus. Wat heeft het voor zin om die te nemen? Wat heeft het voor zin om naar huis te gaan? Om wat te doen? Om Max te vertellen dat ze niet meer goed genoeg wordt geacht om geld te verdienen met werken? Om hem te zeggen dat ze hun huis waarschijnlijk moeten verkopen om aan geld te komen. Maar dan? Wat dan? Ergens iets huren en daar dat geld aan uitgeven? Hoe zinloos is dat? Nee, er is geen zin meer om er nog te zijn. Kan ze niet iets verzinnen om samen met hem ertussenuit te knijpen? En onze kinderen dan? Wat zullen die daarvan zeggen? Hebben die dan iets te zeggen? Die zijn volwassen genoeg om voor hen zelf te zorgen. Dat doen ze nu ook. Die hebben geen ouders meer nodig. Ja, dat zal dan dé oplossing zijn, uit het leven stappen. Ze neemt eens diep adem. Om enigszins tot rust te komen. Mensen lopen aan haar voorbij. Niemand ziet haar echter. Er komt een bus aan, de **65**. Die moet ze hebben. Wil ze die dan ook? Zonder na te denken, staat ze op, haalt haar pasje uit haar handtas, scant die en neemt plaats in die ene stoel waar niemand naast of tegenover je komt zitten. Een plek die ze nooit eerder heeft genomen. Waarom nu wel? Ze antwoordt meteen op haar eigen vraag; omdat ik nu helemaal alleen ben. Ik zal deze bus nooit meer nemen. Niet de ene en niet de andere kant op. Dat eindigt hier allemaal, nu. Het voelt als een ongewenst afscheid, alsof iemand plotseling is overleden. Wie dan? Zij zelf?

Hendrik Van Duuren zit in zijn chique kantoor aan een van de korte zijden van de grootste tafel die er staat. Hij is niet enkel groot, ook duur deze massief ebbenhouten tafel met gegoten bronzen poten. Deze was ooit nog tijdens hun gloriejaren door zijn vader aangeschaft en was enkel bedoeld voor directievergaderingen én voor gesprekken met staatshoofden en andere politieke zwaargewichten. Hoe zeer hij zijn personeelsleden ook waardeerde, zoals die Marije zo even, deze tafel was daar echter niet geschikt voor. Met zulke mensen sprak je als directeur enkel aan eenvoudige tafels met namaak houten of metalen bladen. Zelfs plastic was dan mogelijk.

De reden dat hij hier, helemaal alleen, zit is om de huidige situatie te overdenken. Waarbij hij zich realiseert dat het bedrijf dat hij leidt en waar de meeste medewerkers met name in landen in West-Europa en enkele landen in Oost-Europa plus in Australië werkzaam zijn, dat dát bedrijf dus, steeds meer in minder goede papieren komt te zitten. Er is geopolitiek een geheel onverwachte verschuiving bezig, waar hij en zijn mede directieleden niet op voorbereid waren. Die Marije van net, was niet de eerste die hij had moeten ontslaan. Iets dat hij veel liever aan zijn personeelschef, Michiel de Praag, over zou hebben gelaten. Deze had echter zijn jaarlijkse visvakantie ergens op de een of

andere oceaan. Hij had kunnen weten waar en met wie die De Praag onderweg was. Dan had hij echter écht moeten luisteren toen hij het hem vertelde. En net dat vindt Van Duuren met momenten moeilijk. Vooral wanneer het over zulke saaie onderwerpen gaat. Die De Praag is verder echter een zeer geschikte vent en zeker de juiste man op de juiste plek. Nog een week of zo dan is die er weer. Intussen zal hij zelf nog een stuk of vier medewerkers als Marije ontslaan. Het is beslist niet het leukste om te doen. Stel je zelf eens voor dat je jouw moeder zou moeten ontslaan, want die Marije bijvoorbeeld was maar net twee jaar ouder dan zijn eigen moeder. Die, gelukkig maar, nooit meer heeft hoeven te werken nadat ze met zijn vader was getrouwd. Iets dat hij bij zijn eigen echtgenote niet af heeft kunnen dwingen. Voor hun huwelijk al, hadden ze daar over gesproken. Zij had dat op een avond aan de orde gesteld. 'Luister' zo had ze gezegd 'ik weet dat jij uit een ondernemersfamilie komt en ik weet intussen ook dat al die vrouwen na het huwelijk enkel nog voor het huis en de kinderen mochten zorgen. Dat gaat bij mij niet gebeuren. Kun je daarmee instemmen, dan kunnen we trouwen, ooit. Kun je dat niet, nou dan niet en dan stopt het hier'. Zo ontzettend zakelijk had dat geklonken. Maar ja, ze had gelijk gehad. Hij was het helemaal met haar eens, je hebt goede afspraken te maken in het leven. Tenminste in zoverre dat zoiets kan. Helaas is niet alles te regelen in het leven, zoals hij nu zelf ervaart.

8

Max zit rechtop in bed en hij ziet er uitgeslapen uit. Samira, de verpleegster die nagenoeg elke dag voor hem zorgt, staat nog naast zijn bed en reikt hem een drinkfles aan. Terwijl Marije dit alles overziet wanneer ze vanuit de hal de woonkamer in stapt, stelt ze haarzelf meteen de vraag of ze Samira wel kunnen handhaven. Moeten ze dat nog wel wanneer zij zelf ook thuis is? 'Schat' zegt Max die zijn armen naar haar uit strekt. Ze loopt op hem toe en ze knuffelen en kussen elkaar. Al snel zegt hij 'Is er iets? Dit voelt anders'. Samira kijkt haar vragend aan en wijst met haar rechter hand alsof ze daar naartoe wil gaan om hen privacy te bieden. Marije schudt haar hoofd en zegt 'Nee, blijf maar gerust'. Daarna draait ze naar Max toe en zegt ze, zonder veel extra uitleg 'Ik ben ontslagen'. Voordat Max echt kan reageren, begint Marije te huilen.

Nu pas komen al die emoties van de afgelopen twee uur naar buiten. Ze huilt niet enkel van verdriet, ook van boosheid en onmacht. Dat laatste voelt ze diep van binnen. Het gevoel van hier niets tegen te kunnen doen en dit enkel maar te moeten ondergaan. Het klopt, gaat door haar hoofd, dat ze het niet fijn vindt dat ze geen deel meer uit mag maken van die gemeenschap bij Van Buuren Bouw Materialen, ze had tenslotte leuke, lieve en begripvolle collega's. Wanneer ze zo af en toe haar shift niet kon vol

maken, omdat Max dringend een of andere hulp nodig had waar zij bij moest zijn, had daar nooit iemand van hen moeilijk over gedaan. 'Maar zeker' zeiden die dan. 'Ga gerust en zorg goed voor elkaar' voegden ze er vaak nog aan toe. Zo veel begrip was ze niet vaak tegen gekomen in haar leven. In haar vorige job bijvoorbeeld werd al moeilijk gedaan wanneer ze vijf minuten eerder moest vertrekken. Daardoor kon de ploeg de voor die dag geplande aantallen dan niet halen en werden ze gekort op hun salaris. Die reactie van de collega's begreep ze dan ook volkomen. Dat zoiets echter nog door directies werd gehanteerd en getolereerd, dát zou aan de kaak gesteld moeten worden. Uiteindelijk was zij het zat geweest en was ze met haar huidige baan begonnen. Wat heet huidige, schiet door haar hoofd. Zoals zo vele gedachten daar rond dwarrelen. 'Ik ben zó ontzettend boos' zegt ze tussen haar tranen door. Samira is naast haar komen staan en wrijft met een hand over haar rug. 'We krijgen dit wel op orde' zegt die. Marije moet moeite doen om haar een glimlach te tonen. Ze weet dat deze voormalige Syrische vluchteling wel voor hetere vuren – letterlijk zelfs – heeft gestaan. En het voelt dan ook enorm goed dat zij zo met haar mee leeft. Toch voelt ze nog steeds die vreselijke pijn van het onrecht dat haar en Max aan wordt gedaan. Wat doet een mens tegen onrecht vraagt ze haar zelf af. En dan schiet zo maar ineens het woord WRAAK door haar hoofd. Ja, dat is het, WRAAK.

Geheel onverwacht heeft ze samen met Max én zelfs met Samira – iets dat niet eerder is gebeurd – een lekkere maaltijd genuttigd. Marije had die ook samen met Samira klaar gemaakt, waarbij ze met hun tweeën stilletjes maar ook zeer serieus over de ontstane situatie hadden gepraat. Marije wist namelijk niet of ze Samira konden blijven betalen. Een groot deel van de kosten die ontstaan waren door de dwarslaesie van Max, werd door het ziekenfonds vergoed. En ook een deel van werkzaamheden die Samira verrichtte werden daardoor betaald. Met name alles dat met haar verrichtingen en verstrekkingen te maken had. Samira mocht deze namelijk allemaal uitvoeren. Daarnaast voerde ze ook enkele huishoudelijke taken uit. Taken zoals die normaal gesproken door een zogenaamde huishoudhulp worden verricht. Daarvoor betalen Marije en Max haar een extra bedrag. En dat doen ze – voor alle duidelijkheid – legaal, dus niet zogenaamd zwart. En net die kosten zouden er misschien te veel aan kunnen zijn. Samira had haar op het hart gedrukt daar voorlopig niet te zwaar aan te tillen. Bovendien zouden ze binnenkort op onderzoek gaan om te zien of ze haar taken misschien als mantelzorger uit kan voeren, wat voor een extra vergoeding zou kunnen zorgen.